

T.C

KÜLTÜR BAKANLIĞI

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.16.0.APK.0.12.00.01.940 -840
KONU : Yazılı Soru Önergesi

02 / 04 / 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.MÜD.' nün 22 Mart 2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-33394 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan BEDÜK'ün "Ankara İli'ndeki kültürel ve tarihi eserlerin korunması ve tanıtımına ilişkin" 7/6493-14145 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. İstemihan TALAY
Bakan

EKLER:

EK-1: Cevap (3 sayfa)
EK-2: Tablo (1 sayfa)

DAĞITIM:**Gereği:**

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

CEVAP 1: Ankara İli sınırları içinde bugüne kadar toplam 401 adet sit alanı, 1596 adet taşınmaz kültür ve tabiat varlığı 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre tescil edilerek koruma altına alınmıştır. (Ek-2)

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10. maddesinde: "Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün idaresinde veya denetiminde bulunan mazbut ve mülhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan camii, türbe, kervansaray, medrese, han, hamam, mescid, zaviye, mevlevihane, çeşme ve benzeri kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğüne yürütülür." hükmü getirilmiştir. Bu hüküm uyarınca, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün idaresinde ve denetiminde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi anılan Genel Müdürlüğün sorumluluğundadır.

CEVAP 2: Önergede bahsi geçen **Gordion (Midas mezarı)**, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 16.02.1990 gün ve 1096 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Ayrıca, 15.03.2001 gün ve 7214 sayılı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Kararı ile mezardaki deformasyonları önlemeye yönelik projeler ve elektrik tesisatının yenilenmesine ilişkin projeler onaylanmıştır.

Gordion çalışmalarında son yıllarda özellikle Midas'ın mezarı üzerindeki çalışmalar hem koruma amaçlı hem de restorasyon çalışmaları şeklinde yoğunlaşmıştır. Söz konusu çalışmalara geçmiş yıllarda İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkezi Müdürlüğü uzmanlarının katılımıyla devam edilmiştir. 2002 yılı çalışma başvurusunda finansı temin ettiği takdirde Ankara Koruma Kurulundan alınan olumlu görüş doğrultusunda Kral Midas'ın ahşap mezarını destekleme projesini gerçekleştirecektir. Gordion kazı çalışmaları Bakanlar Kurulu Kararı ile ABD uyruklu Prof.Dr. Kenneth G.SAMS'e alındığından her türlü hak ve sorumluluk kazı başkanlarına ait olmaktadır. Bakanlığın öncelikli gördüğü hususlar konusunda gerektiğinde bütün kazı başkanlarına uyarı yapılmaktadır.

Ahi Şerafettin Camii (Aslanhane Camii), Ahi Şerafettin Külliyesi ile birlikte 14.10.1972 tarihinde Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 6691 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan caminin, Çevre Düzenleme Projesi Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15.01.1996 gün ve 4455 sayılı kararı ile istenmiş, ilgili Genel Müdürlükçe hazırlanıp değerlendirilmek üzere henüz Kurula sunulmamıştır. Kurulun 20.02.2002 gün ve 7781 sayılı kararı ile çatı aksamının ve elektrik tesisatının onarımına karar verilmiştir.

Sultan Tacettin Camii ve Külliyesi, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 03.03.1967 gün ve 3393 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmış olup, söz konusu camiye ilişkin bakım ve onarım faaliyetleri Vakıflar Genel Müdürlüğüne yürütülmektedir.

Hacı Bayram Veli Camii, Augustus (Ogust) Mabedi, Roma Hamamı, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 14.10.1972 gün ve 6691 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Hacı Bayram Veli Camii'nin mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait olup, caminin onarımına ilişkin 24.12.1999 gün ve 6526 ve 31.03.2000 gün ve 6643 sayılı Kurul Kararları alınmıştır.

Augustus Mabedi'nin Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Fotogrametri Bölümü tarafından 1990 yılında fotogrametrik belgeleme çalışmaları hazırlanmıştır. 1992 yılında Bakanlığımız tarafından mabed etrafına bir iskele kurulmuştur. Tapınağın taşıyıcı eleman ve yazıtlarında dış etkenlerden kaynaklanan bozulmaları önlemek amacıyla, Ankara Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğünce "Koruyucu Çatı Projesi" yaptırılarak 1988'de Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca onaylanmıştır. Söz konusu mabedin restorasyonuna ilişkin statik proje, 09.07.1999 gün ve 6335 sayılı kararı ile onaylanmış, 20.10.2000 gün ve 7071 sayılı Kurul Kararıyla tapınağın drenajının yapılması prensipte uygun bulunmuştur.

Ankara Augustus Tapınağı ve yazıtının korunmasına yönelik Türk-İtalyan ortak projesi olarak yürütülecek çalışmalar için Bakanlığımız Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Trieste Üniversitesi arasında Bakanlık Makamlarının 10.12.1999 tarih ve 5945 sayılı olurları doğrultusunda imzalanan protokol çerçevesinde Ankara Augustus Tapınağı'nda yapacağı çalışmalar ve aynı ekibin ayrıca Yalvaç, Uluborlu (Isparta), Afyon civarında bulunan Augustus Tanrıcaları ile ilgili yazıtlar üzerinde araştırma yapmalarına; 27.08.2001 tarih ve 9539 sayılı yazı ile izin verilmiş olup, çalışmalar Anadolu Medeniyetler Müzesi'nin katılımıyla Trieste Üniversitesi'nden Prof.Dr. Paula BOTTERİ ve ekibi tarafından gerçekleştirilmiştir.

2002 yılı içinde kazı başvurusu yapılmış olup, konu Bakanlığımız Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğünce değerlendirme aşamasındadır.

Roma Hamamı'na Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.02.1999 gün ve 6150 sayılı kararıyla teşhir salonu yapılması uygun bulunmuştur. 1937-1947 yılları arasında gerçekleştirilen birtakım çalışmalardan sonra, 1995 yılından itibaren sistemli ve planlı çalışmaların yeniden başlatıldığı Roma Hamamı örenyeri, özellikle 1998 yılından itibaren, Kültür Bakanlığı müşaviri, Arkeolog İlhan TEMİZSOY başkanlığında ve Müze Araştırmacısı İzzet ESEN'in başkan yardımcılığında gerçekleştirilen çok yönlü çalışmalar sonrasında, bir açık hava müzesi görünümüne kavuşmuştur. Ayrıca 2000-2001 yıllarında, örenyerinde kurtarma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bakanlık Müşaviri Arkeolog İlhan TEMİZSOY başkanlığında gerçekleştirilen bu çalışmaların amacı, Orta Çağ Ankara şehri dış sur duvarlarının, örenyeri içinden geçtiği düşünülen bölümünü açığa çıkartmaktır.

CEVAP 3: Şeyh Ali Semerkandi Türbesi Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.01.1990 gün ve 1047 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 17. maddesi gereği, Koruma Kurulları tarafından sit alanı ilan edilen alanlar, bu alanlarda bulunan Kültür ve Tabiat Varlıklarının korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için, Koruma Amaçlı İmar Planları yaptırılarak koruma altına alınır.

Bu çerçevede, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 13.06.1997 gün ve 5245 sayılı kararı ile planlama alanı sınırları belirlenen, Hamamönü ve çevresini kapsayan alanda "Koruma İmar Planı" çalışmaları ile bu kapsamda seçilen Dutlu ve İnci Sokaklardaki "Korunması Gerekli Sokak Sağlıklaştırma Projesi" Bakanlığımız Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Genel Müdürlüğü'nün 1998 yılı yatırım programına alınmış olup, proje çalışmaları halen devam etmektedir.

Haymana'daki **Hayme Sultan**, Etimesgut'taki **Ahi Mesut** ve Polatlı'daki **Baba Yakup Türbeleri**'ne ilişkin Bakanlığımız ve Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü arşivlerinde yapılan incelemelerde tescil kaydına rastlanılmamıştır. Ancak 2863 sayılı Yasa'ya göre incelenmek ve değerlendirilmek üzere Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü görevlendirilmiştir.

**ANKARA İLİNDE TESCİL EDİLMİŞ TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARI İLE SİT ALANLARI**

TESCİLLİ SİT ALANLARI

SİT TÜRÜ	SAYISI
Arkeolojik Sit Alanı	366
Doğal Sit Alanı	19
Kentsel Sit Alanı	6
Tarihi Sit Alanı	3
Diğer Sit Alanları	7
TOPLAM	401

TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI

TAŞINMAZ TÜRÜ	SAYISI
Sivil Mimarlık Örneği	678
Dinsel Yapılar	165
Kültürel Yapılar	132
İdari Yapılar	113
Askeri Yapılar	6
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	26
Mezarlıklar	14
Şehitlikler	2
Anıt ve Abideler	33
Doğal Varlıklar	16
Kalıntılar	10
Korunmaya Alınan Sokaklar	---
TOPLAM	1195
GENEL TOPLAM	1596